

דבר העורך

בקרב אקדש

לקראת מלאות שלושים יום לעלתם בסערה השמימה של מ"ה קדושי מירון, בהילולא בציון הרשב"ל י"ג בעומר תשפ"א, התקיים על ידי מכון 'הילכתא' כינוס חיזוק והתעוררות, בבית הכנסת פינסק קרלין ירושלים, ביום רביעי פרשת בהעלותך ט"ו סיון תשפ"א, לזכרם ולעילוי נשמתם להתבוננו מ"ה ד' אלקיך דורש מעמך.

נשאו דברים: **הגאון רבי שלמה ידידיה זעפראני שליט"א** אב"ד "כתר תורה". **הגאון רבי נתן רוטמן שליט"א** מראשי ישיבת 'נתיבות חכמה' (וולפסוף). **הרב מאיר נחמן אלאחד שליט"א** אבי הגערים **יוסף דוד ומשה מרדכי ז"ל** שנספו באסון. ניתן להאזין לדרשות המיוחדות בקו הילכתא 02-5377085 שלוחה 1.

הרבנים עוררו בדבריהם הנפלאים המיוסדים על דברי חז"ל, שהגזירה היתה על כלל ישראל, ועלינו להתעורר בתשובה, להתחזק ביסודי האמונה, לראות את יד ד', לצפות לישועתו, ולבקש על בנין בית המקדש.

כך עוררו על הצורך להתחזק בבין אדם לחבירו, עין טובה בחינוך הילדים, תורת וקדושת המחנה, להשמר מפגעי הטכנולוגיה אשר הורסת כל חלקה טובה, ולהתבדל מהטשטוש הקיים בחוץ.

בסיום התקיים 'תפילת רבים' על פצועי מירון, **לרפואת יוסף עזריאל בן חיה מיכל (רייט)** הי"ו בחור בן 15 שנה מרמת בית שמש א' מאושפז בבית החולים רמב"ם חיפה, מורדם ומוגנש בלי הכרה. **ולרפואת אלעזר בן ראומה (ברגר)** הי"ו ילד בן 11 שנה, שתודה להש"ת כבר התעורר, אך עדיין זקוק לרחמי שמים, לרפוש בתושחי.

יהי רצון שנזכה להתחזק לקיים את רצון הש"ת, ולא ישמע ענד שוד ושבר בגבולנו, ונזכה לקיים **הפסוק** (ישעיהו כו יט) **הקיצו וְנָגְנוּ וְנִשְׁכְּנוּ עִפְרָה, בְּבִיאָה.**

בברכת התורה
עקיבא יוסף לוי

נושא הגיליון

'שיעור בגד לטלית קטן'

ועשו להם ציצת

תכנית: אנו עומדים בתחילת סדרת גיליונות בנושא מצות ציצית החביבה, הגיליון הנוכחי (מספר 313), עוסק בשאלה, מהו שיעור הנצרך לגדול להכשר טלית קטן באורך (אמה, אמה וחצי) וברוחב (אמה, חצי אמה, פחות מכך), איך מתרגמים את המידות לס"מ לפי שיעור הגר"ח נאה ולפי שיעור החזו"א, האם מחשיבים גם את מקום הנקב לכניסת הראש, ואת מקום החתך (כמין V), האם צריך 'תיק תק' או כפתור בתחילת החתך.

הגיליונות הבאים יעסקו בעז"ה, בנושא דין 'לשמה' בציצית. מקום הנקב. צורת קשירת החוטים. ברכת 'על מצות ציצית', 'להתעטף בציצית', מהו שיעור טלית קטן לברכה לקטנים, ועוד.

דְּבַר פְּעוּתוֹ מֵה טוֹב: מבואר **בגמ'** (נדרים כה. מנחות מג.): שקולה מצות ציצית כנגד כל מצוות שבתורה. ובפרשת השבוע **פרשת שלח** (במדבר פרק טו פסוק לח) **דְּבַר אֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִית עַל פְּנֵי בְגָדֵיהֶם לְדֹרֹתָם.** ומבואר **בגמ'** (סנהדרין דף קא.) העיד רבי שמעון בן אלעזר משום רבי שמעון בן תנאי, כל הקורא פסוק בזמנו מביא טובה לעולם, **שנאמר** (משלי פרק טו פסוק כג) **יְדַבֵּר קָעָתוֹ מֵה טוֹב.**

וכתב **בהקדמה לדרשות חתם סופר** (עמוד טז), שהיה דורש תמיד דבר בעתו בפרשת השבוע, שדרשו מעין המאורע, יהיה איזה שיהיה. **ובדרשות חתם סופר** (סוף חלק ב פתיחה לפרשת בחוקתי תקצ"ח לפ"ק) כתב החתם סופר על **הפסוק** (תהלים פרק א פסוק ג) **אֲשֶׁר פָּרְיוֹ יָתֵן בְּעָתוֹ,** שהקב"ה מזמין בכל עת לפי הזמן ההוא לומר דבר בעתו. עכ"ל. יש אומרים שאם לומדים סוגיא, ונקלע לפרשת השבוע הוא סימן טוב, והוא סימן שלומד 'תורה לשמה'.

1. קטן מתכסה ראשו ורובו

שיעור כסות: מבואר **בגמ'** (מנחות דף מג.) טלית שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו והגדול יוצא בה דרך עראי חייב בציצית. אם הטלית אינה מכסה את ראשו ורובו של הקטן, אפילו שאדם גדול יוצא בו דרך עראי פטורה. ופירש **הגמנוקי יוסף** (דף א' מדפי

פרסום ראשון

תמונה מקורית של טלית קטן שלשב **מור הגרי"ש אלישיב זצ"ל**
מידת הרוחב 69 ס"מ,
מידת האורך 145 ס"מ.
בצד הקדמי שיעור אמה למידת החזו"א הוא רק בצירוף החתך.

השיעור רק לאורך ואין צריך שיעור לרוחב כדעת המהירק"ש. ובאמת מעיקר הדין מספיק אמה על אמה, וכיון שהזהרנו על יראת הוראה למעשה, המנהג לעשות בגד שאורכו כ"ן אמות ורוחבו אמה.

3. השיעור במידות זמנו

שיעור רבי חיים נאה: לפי שיעור הגר"ח נאה (שיעורי תורה סימן ג' ס"ק לג) טלית קטן לפי שיעור 3/4 אמה - 36 ס"מ, טלית קטן לפי שיעור אמה 48 ס"מ, אמה שיוצאת 49 ס"מ. והמהדר לשיעור אנשי מעשה אמה מרובעת פשוטי זמנה מרובעת לאחריו באמה שוחקת, יעשה טלית קטן באורך 98 ס"מ ורוחב 49 ס"מ. מידות אלו כוללות את נקב בית הצואר, והמחמירים שאין הנקב מצטרף לשיעור טלית מודדים שיעור זה בלא הנקב.

שיעור חזו"א: לפי שיעור החזו"א (שיעורין של תורה שיעורי המצוות אות ד) טלית קטן לפי שיעור שלוש רבעי אמה באורך הטלית - 44 ס"מ מכל צד של האורך, טלית קטן לפי שיעור אמה הוא 58 ס"מ בכל צד, וכתב **בשונה הלכות** (טעמין ו) שיותר טוב לעשות רוחב 60 ס"מ (כנראה בגלל ההתכווצות), וכך כתב החזו"א (קובץ אגרות חלק א סימן י'). וביקש החזו"א (ארחות רבינו א ציצית ז') להכין ועבורו טלית קטן בגודל מעט יותר מ-60 ס"מ כיון שמתכווץ בכביסה. המהדר לשיעור אנשי מעשה אמה מרובעת לפניו זמנה מרובעת לאחריו, יעשה טלית קטן באורך 116 ס"מ ורוחב 58 ס"מ. (מידות ושיעורי תורה פרק י אות ב). (כא).

ולדעת הגר"ח **בין ציון אבא שאול זצ"ל** (שו"ת אור לציון חלק ב פרק ב אות ו), לגבי שיעור רוחב הטלית, אין לברך על טלית קטן, אלא אם כן יש ברוחבה שיעור של 72 ס"מ לפחות. והנהג לברך על טלית שיש ברוחבה 48 ס"מ ראשי להמשיך במנהגו. ואם פוטר את הטלית קטן על ידי הטלית גדול, מספיק רוחב של 60 ס"מ, וגם ברוחב של 50 ס"מ נראה שכבר יצא ידי חובתו. ויזהר שישאר כשיעור גם לאחז המכביס, כי דרך הבגד להתכווץ בכיבוס.

ולדעת הגר"א **זילבר זצ"ל** (בירור הלכה חלק א סימן טז אות ו), ויסוד הדברים כתב גם הגר"ח **בין ציון אבא שאול זצ"ל** (אור לציון חלק ג שיעורי המצוות אות כט), שיעור טלית החייבת ציצית אינו ככל שיעורי התורה שבמסרו הלכה למעשה מסיני באמות וטפחים וכדומה, אלא הוא כמבואר **בגמ'** (מנחות דף מ') ש'יכסה ראשו ורובו של קטן, והגדול יוצא בה עראי'. והאחרונים מדדו שיעור בגד שמכסה ראשו ורובו של קטן כמה הוא השיעור באמות, אם כן השיעור לא שייך למחלוקת הכללית כמה הוא שיעור אמה בכל דיני התורה, ותלוי רק בשיעור עיטוף ראשו ורובו של קטן, וצריכים לדעת באיזה מידה מדדו, כי בניקב תלוי במציאות לכסות ראשו ורובו של קטן. ובגדו של 48 ס"מ על 48 ס"מ וידאי אין בו שיעור טלית, ומוותר להתקטף בו בלא ברכה.

וכן שיעור הגר"ח **יהודה וייס שליט"א** (קונטרס בירור שיעור טלית קטן, 44 עמודים), להוכיח שכל האחרונים מדדו לפי המציאות שמכסה ראשו ורובו של קטן, וכפי העולה מדבריהם, לכל הדעות צריך ללכת לפי שיעור החזו"א, והוכיח כדבריו ממנה מקומות, ואחד ההוכחות שהרי הגר"ח **פלאני** שהוא חייד א"ת השיעור של אמה וחצי, סבר שאמה הוא 55 ס"מ, שהוא קרוב לשיעור חזו"א. וכן במציאות הנראית לעין, מכסה ראשו ורובו רק באמה של שיעור חזו"א.

ומה שידוע דעת המשנה ברורה שבדרבנן לא צריך להכפיל את השיעורים וכדעת הגר"ח נאה, היינו רק לענין שיעורי הנפח (כביצה, רביעית וכדומה), אבל לענין שיעורי האורך (אגודל, טפח וזמה) דעת **הביאור הלכה** שהשיעור הוא כפי שכתבו **הצ"ח והח"ח**, שהוא כשיעור חזו"א [ולכן הסכים עם קושייתו הצ"ח שהיא 'קושיא גדולה וחומר']. וכן כתב החזו"א (קונטרס השיעורין ס"ק ט"ז ד"ה א"ח בס' משנ"ב במוסגר) בדעת המשנ"ב.

והקני **דעה הלומדים שליט"א** (ע.ע.ו.), הרי הגר"ח נאה בעצמו (שיעורי תורה סימן ג' ס"ק לג) כותב לגבי טלית קטן את השיעור של 48 ס"מ. ועוד שהרי מפורסם שהמשנ"ב נקט לעיקר כפי השיעור

הרי"ף, הביאו הבית יוסף סימן טז), שאם קטן המתבייש לצאת לחוץ בלא כסות, מתכסה ראשו ורובו, חייבת בציצית כדסותו קרינן ביה. ואם לא פטורה דלא כסותו הוא. ועומק הפשוט בדבריו, שהרי לשון הפסוק (דברים כב יב) גדלים תעשה לך על ארבע כנפות כסותך שאר כנסתה בה, ואילו היה כתוב בגד, היה תלוי בשיעור בגד, אבל כיון שנקטה תורה לשון כסות, מלשון כיסוי, הכיטי הקטן שיכול לכסות אדם קטן הוא המתחייב בציצית. אבל בקטן שאינו מתבייש לצאת לחוץ בלי כיסוי לא קרינן ביה כסותך.

בסידור רב עמרם וברמב"ם (ציצית פרק ג הלכה א) **ובשו"ע** (סימן טז) הזכירו כד שייעורו כדי שיכסה ראשו ורובו של קטן, ולא הזכירו שהגדול יצא בו ארעי לשוק. **ובטור וברמ"א** (שם) הוסיפו את התנאי שהגדול יוצא בו ארעי לשוק. וכתבו **הב"ח והט"ז מן אברהם הגר"א והמשנ"ב** (ס"ק ד) שלא יברך אלא אם הגדול לובשו ארעי. **והחזו"א** (או"ח סימן ג' ס"ק ל, שונה הלכות טעמין ג) נוטה, שיכול לברך.

גיל 5/6/7/9: נחלקו הפוסקים מהו גילו של הקטן המבואר בגמרא. לדעת **הסמ"ק** (סימן טז) הכוונה לקטן שהגיע לחיננו, כמבואר **בגמ'** (סוכה דף מב). קטן היודע להתקטף חייב בציצית. ופירש **הב"ח** (סימן טז) בכונותו, ששיעור גילו חיננו הוא בין שש או שבע. לדעת **הרמב"ם** (הלכות ציצית פרק ג הלכה א), **והשו"ע** (סימן טז טעמין א) הכוונה לקטן שהולך לבד בשוק, ולא צריך אדם אחר שישמרו עליו. ומבואר **בטור ובב"ח** (סימן טז) **ובמשנ"ב** (ס"ק ט) שלדעת הרמב"ם והשו"ע שיעור קטן הוא בין תשע עשרים יש לציון שלפי הבנת הרדב"ז (חלק ג שיעור ב אות ב) שיש בהם הרמב"ם, השיעור הוא בין חמש שנים.

2. שיעור באמות

מידות הבגד: לדעת **פרי הארץ בשם ספר דרך חכמה** השיעור 3/4 אמה באורך, וחצי אמה ברוחב. ונחלקו עליהם **המחצית השקל והארצות החיים** (סימן טז טעמין ב), שאין סמך לשיעור של 3/4 מגמרא, ובפרט לשיעור של חצי אמה ברוחב. והסיק **המשנ"ב** (סימן ט"ק ד) משנ"ב סימן ט"ק יז, רוחב הביאור הלכה סימן טז ד"ה ואז), אחר שהביא את דעות הפוסקים הנ"ל, שאין לברך על הציצית עד שיהא בו אורך 3/4 אמה מכל צד, לבד נקב בית הצואר, ובפחות מזה הוא בחשש ברכה לבטלה. ואנשי מעשה נוהגים לרקוד שיהיה בו אמה מלפניו אמה מלאחרי. ומקור מנהג אנשי מעשה, ציין **בשער הציצין** (ס"ק ז) לספר **ארצות החיים** (סימן טז ס"ק כ), שם הביא בשם **סידור הרב** (תחילת הלכות ציצית), שצריך אמה מלפניו ואמה מלאחרי.

בארצות החיים (למלבי"ם, סימן טז) הביא מחלוקת מה כוונת שו"ע באורך וברוחב, האם השיעור של כדי שהקטן מתכסה בו צריך שיהיה רק באורך או גם ברוחב. לדעת הרדב"ז (חלק ג סימן ב) אלפים קו), צריך שהבגד יכסה את אורך הקטן, בין לאורך הבגד ובין לרוחב הבגד (כלומר גם רוחב הבגד יכסה את אורך הקטן). ולדעת **המהירק"ש** (אהלי יעקב), הביאו הרב ר' יוסף), אין צריך ברוחב הבגד רק באורך (כלומר שרוחב הבגד צריך לכסות רק את רוחב הקטן).

רוחב: במשנ"ב (הנ"ל) הזכיר רק שיעור אורך 3/4 אמה, ואמה למנהג אנשי מעשה, ולא הזכיר שיעור לרוחב. **בביאור הלכה** (ד"ה לשוק) הביא ש'אומרים (ענין ארצות החיים) שצריך שיעור ראשו ורובו גם ברוחב. והסיק שאם יש אמה על אמה בכל צד ודאי שיכול לברך. ובספר **שיעורין של תורה** (שיעורי המצוות ד) פירש בכונות המשנ"ב, שמונה אנשי מעשה לעשות רוחב הטלית אמה על אמה. והוסיף שאף אם באורך הטלית מקילין בג' רבעי אמה מכל צד, מכל מקום ברוחב צריך אמה. וכן מבואר **בחינוך** (סימן ג' ס"ק לא ד"ה באה"ח) **ובשונה הלכות** (הלכות ציצית סימן טז), שאפשר להקל רק באורך לג' רבעי אמה, אבל ברוחב צריך אמה.

וכתב **החזו"א** (סימן ג' ס"ק לא, שונה הלכות סימן טז ס"ק ו) שאין רמז בגמ' שצריך שיעור ראשו ורובו ברוחב, וצריך את

הקטן, והמשנ"ב שהזכיר אמות כוונתו לאמות קטנות.

4. שיטת הכתר ראש

עד הברכיים: ומובא **בכתר ראש** (הלכות ציצית אות ד, הובא בשו"ת מהרש"ם חלק ד סימן קכא), ו**בשערי רחמים ובעוד ספרים**, טלית קטן שאינו מגיע עד למטה מן הברכיים לא יוצאים ידי חובה. וכך נהגו הג"ר **יעקב ישראל קנייבסקי זצ"ל** ועוד מגדולי ישראל במשך הדורות, וכן בבית בריסק יש שנהגו כן. וביאר במקורות וביאורים (על כתר ראש, מהדורת אשכנזי, הערה יב), שהאחרונים כתבו שיעור באמות, כי סברו ש'יוצא בו גדול ארעי לשוק', פירושו מעל בגדיו, ואילו הכתר ראש הבין שלבוש זורח בבגד זה, ולכן הצריך ארוך עד הברכיים.

ובספר **ילקוט מנחם** (עמוד רמז) בשם **מוהר"מ מרימנוב זי"ע** שהזהיר על טלית קטן ארוך עד הברכיים, ובספר **פלאות מגדולי ישראל** (אות קפד), שיק באופן כזה הטלית קטן שמריא לאדם.

וראה במה שביאר הג"ר **יעקב צבי גאלדשטיין שליט"א** (קונטרס שיעורי טלית קטן, 10 עמודים), שיעור גדול הטלית קטן על פי שיטת **סידור הרב והגה"א רבי מנחם גדל מרימנוב והרה"ק מראפשיץ והרה"ק משינאווא והרה"ק מנאסאד** ועוד, הדעה שצריך טלית קטן עד הברכיים, ועוד דעות. וחישב על פי שיעור האמה לפי השיטות השונות.

5. כתפיים

כתב **המהרי"ט** (חדשות סימן ד אות ד), הובא **במטה משה** (סימן ט), ו**במגן אברהם** (בהקדמה), שצריך לעשות את הכתפיים רחבים, כדי ד'לא ליתי אירא דהאי גיסא ודהאי גיסא ויבטל ליה', וכתב **במחצית השקל** שהוא לשון מושאל, אך בציצית האויר לא יכול לומר בבגד שהאויר של הצדדים מבטל, כמבואר **בתוס'** (עירובין דף י: ד"ה ואצבעיים) שסתם אויר העולם אינו מבטל מחיצה, ורק אויר שנחשב כסתום מבטל מחיצה, אך בציצית האויר לא יכול לבטל את הבגד, כי הוא לא שייך לציצית, ועיקר הטעם, משום שהבגד בכתפיים צריך להיות ניכר היטב, שיקרא בגד ולא רצועות. וכן מבואר **במשנ"ב** (ס"א), שצריך לעשות הכתפיים של הטלית קטן רחבים, כדי שיהיו ניכרים ויהיה עליהם תורת בגד ולא שם רצועות. אך לדעת **החזו"א** (סימן ב ס"ק ט) אם הנקב של בית הצואר יותר רחב מהבגד בכתפיים, אם כתב עומד משני צדדים, כפרוץ מרובה על העומד, ואף אם נחשב מרובה על הפרוץ אינו נדון כעומד מרובה. וצריך ליזהר שלא יהיה נקב בית הצואר יותר רחב

על שום כתף, ואפילו שהמשנ"ב לא החמיר שיהיה יותר רחב מהכתפיים, אין להלק בזה כי ציצית היא מצוה דאורייתא. וכתב **בקובץ אגרות** (חלק א סימן י') שיהיו הכתפיים ברוחב 21 ס"מ כל אחת. והחלל של הנקב 18 ס"מ. והעידו צאצאי **החפץ חיים זצ"ל**, שבטלית קטן שלו הנקב היה יותר גדול מהרצועות.

האם מחשבים את הנקב: לדעת **המשנ"ב** (ס"ק ד) מנהג אנשי מעשה הלכות בגד ציצית באורך אמה לפניו ואמה לאחוריו, ונקב בית הצואר אין עולה למנין. ומובא בשם **הג"ר קנייבסקי שליט"א** (דעת נוטה תשובה תקסז) שגם אם יעשה את הכתפיים רחבות כל אחת חצי אמה, אינם מצטרפים לשיעור אורך הטלית. לשיטת המשנ"ב.

מאידך לדעת **החזו"ן איש** (סימן ג ס"ק לא) אם עומד מרובה על הפרוץ משני צדדים, גם המקום של הנקב מצטרף למידת הציצית - אורך שתי אמות ורוחב אמה, ואין להחמיר שיהיה אמה לפניו חוץ שהחזו"ן איש בסוף ימיו הורה לאחותו להכין לו ציצית, באורך של אמה בלי מקום הנקב, וביאר **הג"ר קנייבסקי שליט"א** (דעת נוטה ציצית תשובה תקס) שהחזו"א לא חזר בו, אלא שהחמיר על עצמו. והעיד **הגרי"ו קרליץ זצ"ל** (מפי נכדו) שבלב פעם שהכין החזו"א ציצית התלבט שוב בשאלה זו האם יש לנהוג כדעת המשנ"ב.

חתך קדמי: מצוי היום שעושים חתך בצד הקידמי של הבגד (כמין V) מתחת לנקב, לפי דעת **המשנ"ב** שמקום הנקב לא מצטרף לשיעור הציצית, מובא בשם **הג"ר קנייבסקי שליט"א** (דעת נוטה תשובה תקסב) שאינו מצטרף לשיעור, אולם לפי דעת **החזו"א** שמעיקר הדין אפשר לצרף את הנקב, גם החתך מצטרף לשיעור אורך הציצית.

וביאר עוד בדעת נוטה (הערה 644) שמעיקר הדין בסוג חתך שאפשר לקרב את שני הצדדים ולחבר באופן שיראה אחד, מצטרף אפילו שיש קרע קטן ביניהם. אולם החזו"א החמיר לעשות כפתור ולולאה בשני צידי החתך, באופן שיכולים לחבר אותם, ומספיק שיהיה ראוי לסגירה ואין צורך שיהיה סגור בפועל. והוסיף בדעת נוטה (תשובה תקסד) שלשיטת המשנ"ב לכאורה יותר טוב שיהיה סגור, ולדעת **אחד מגדולי הוראה שליט"א** שגם לפי שיטת המשנ"ב שני החלקים של החתך נחשבים כחלק משיעור האמה, גם אם אין שם כפתור. כמדויק מלשון **החזו"א** (סימן ג ס"ק יט) 'דקרע לא חשיב כחסר, וכיון דרוב הטלית שלם הקרע אינו מפסיד'. וכך הורה **הגרי"ו אלישיב זצ"ל**.

סיכום הגיליון:

דינים העולים

- א. **שיעור כסות:** התורה הזכירה כסות, ולא נתנה שיעור, ובגמ' לא התבאר שיעורים באמה, אלא כל שהקטן מתכסה בו ראשו ורובו וגדול יוצא בו דרך ארעי לשוק, חייב בציצית. נחלקו בגיל הקטן גיל 5/6/7/9.
- ב. **שיעור באמה:** בחז"ל לא הזכיר שיעור באמה, האחרונים כתבו שיעורים באמה. והכרעת המשנ"ב כדי שיוכל לברך צריך שיהיה בו שיעור 3/4 אמה ורוחב אמה, ומנהג אנשי מעשה אמה לפניו ואמה לאחוריו ברוחב אמה, וכך נהג החזו"א.
- ג. **שיעור רבי חיים נאה:** אמה = 48 ס"מ, אמה = 49 ס"מ, שיעור 3/4 אמה = 36 ס"מ לכל צד, אנשי מעשה = אורך 98 ס"מ ברוחב 49 ס"מ.
- ד. **שיעור חזו"א:** אמה = 58 ס"מ, ועדיף 60 ס"מ כיון שמתכווץ. שיעור 3/4 אמה באורך הטלית 44 ס"מ לכל צד באורך הטלית, רוחב 60 ס"מ. שיעור אנשי מעשה = אורך 116 ס"מ, רוחב 58 ס"מ.
- ה. **שיעור אור לציון:** לכתחילה כדי לברך צריך 72 ס"מ, ורשאי לברך מ-48 ס"מ, ואם פוטר על ידי טלית גדול מספיק 60 ס"מ. וברוחב של 50 ס"מ יוצא ידי חובתו.
- ו. **בית הצואר:** נחלקו הפוסקים האם אפשר לצרף את מקום הנקב של בית הצואר, למשנ"ב אינו מצטרף אפילו בכתפיים רחבות, ולחזו"א מצטרף. עוד נחלקו הפוסקים אם אפשר לצרף את החתך כמין V. ויש אומרים שמצטרף רק אם עשה כפתור שיכול להסגר.
- ז. **כתפיים:** יעשה את הכתפיים רחבים כדי שיהיו ניכרים. לדעת החזו"א צריך שלא יהיה נקב בית הצואר מרובה על אף אחד מהכתפיים, ולכן יעשה כל אחד מהכתפיים 21 ס"מ, והנקב 18 ס"מ. ולדעת המשנ"ב יכול לעשות נקב גדול מהכתפיים.

משיב כהלכה

ההגרלה השבוע על 100 שקל במזומן

שאלה: מאיזה שלב בעשיית הציצית מעכב עשייה 'לשמה', גזיזה, ניפוץ, טויה, קשירת הציצית? ומהו השלב הנקרא 'ניפוץ'?

מקורות: רמ"א (סימן יא סעיף א); ומשנ"ב (שם); **תשובות והנהגות** (חלק א סימן כד, חלק ב סימן ח); **דעת נוטה** (חלק ב עמוד קסב); **חוט שני** (הלכות ציצית עמוד צא); **זקן אהרן** (חלק א סימן ב); **גז צאנן** (עמוד 1).

במדור זה מופיעה שאלה שבועית בנושא הגיליון הבא, כל מי ששולח תשובה נכונה על השאלה נכנס להגרלה. ההגרלה על דעת רבני המפעל. התשובות המוכרות ישולבו במידת האפשר בגיליון הקרוב. נא להעביר את התשובות עד יום ראשון הקרוב בערב (תשובה שתגיע אחרי יום ראשון תכנס להגרלה הבאה), בצירוף פרטי המשיב (שם, טלפון, מקום לימוד), באחת מהאפשרויות הבאות:

1. בקו 'הילכתא' טלפון 02-5377085 שלוחה 4
2. בעמודות 'נדריים פלוס' ו'קהילות', קופת 'הילכתא' גיליון 'עומק הפשט'
3. בחדר 'קול הלשון', ישיבת מיר ירושלים, תיבת 'הילכתא'
4. בבקס מספר 6507823-1532
5. במייל 5047867@gmail.com

הזוכה בהגרלת גיליון 312 בסך 100 שקל מזומן ככור אליהו חיים וייס הי"ו תלמוד תורה ויזניץ בני ברק

המדור לזכות ולרפואת הג"ר שמחה דוד בן מינא שליט"א רפואה שלימה בתוך שאר חולי ישראל אמן

בית הוראה הילכתא

החזר דמי הנסיעות למירון

משום 'שטרי הדיוטות' נא להימנע מקריאה בשבת.

הוראה חוקית: בגיליון מספר 311 בדיון 'החזר דמי הנסיעה למירון', הובא דעות פוסקי זמננו שליט"א האם צריך להשיב את דמי הכרטיס לנוסעים שלא הגיעו למירון. חלק מהם הוסיפו שאם תהיה הוראה חוקית מהרשויות, הרי זה מחייב את החברות שעל דעת כן מפעילים את הקו.

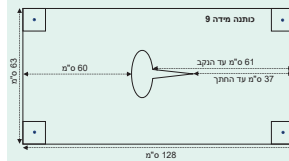
בימים האחרונים פירסם משרד התחבורה הודעה רשמית, שמוטל על החברות להחזיר את דמי הנסיעה, לכל עשרות אלפי הנוסעים ששילמו עבור כרטיסי נסיעה בתחבורה הציבורית למירון בל"ג בעומר תשפ"א, ולא הגיעו למירון בפועל בעקבות האסון. בין אם נעצרו במחסומים וחזרו באמצע הדרך, ובין אם לא נסעו כלל.

כל אדם שקנה זכות נסיעה למירון (בכרטיס נייר או ברב-קו) ולא תיקף את כרטיס הנסיעה, או שתיקף פעם אחת ומצהיר שלא הגיע למירון, יכול לפנות לאחד ממרכזי השירות 'על הקו' הפזורים ברחבי הארץ, ולקבל את כספו חזרה, בהעברה בנקאית לחשבונו הבודשים הקרובים.

עדכוני הלכה

מידות טלית קטן

בקונטרס בירור שיעור טלית קטן מפורט המידות וההלכות של כמה סוגי טלית קטן; ניתן להשיג במייל eroov2000@gmail.com

נושא הגיליון הבא:

כוונה 'לשמה' בעשית הציצית

לכו חלק בזיכוי הרבים העצום, והשתתפו בהוצאות הגיליון הבא

הגיליון נועד לעורר את לב הלומדים, נא לא לסמוך על הדברים הלכה למעשה בלי לעיין במקורות

לעילוי נשמת הרבנית מרת שפרינצא לאה הניג ע"ה

נלב"ע כ"ו סיון תשס"ד

הונצח ע"י נכדה הרב שמואל הניג

הילכתא

לדעת לחיות כהלכה

גיליון שבועי עומק עומק הפשט
שיעורים וימי עיון
בית הוראה טלפוני
בירורי הלכה אקטואליים
קו מידע הלכתי
חוברות הדרכה

מכון הילכתא 02-535-0-535

מענה אנושי בית הוראה מערכת הגיליון

קו מידע הלכתי

02-5377-085

ניתן להאזין לשיעורים, הודעות, עדכונים, רישום להגרלות, ועוד...

5047867@gmail.com לקבלת הגיליון במייל:

פקס: 02-6507823